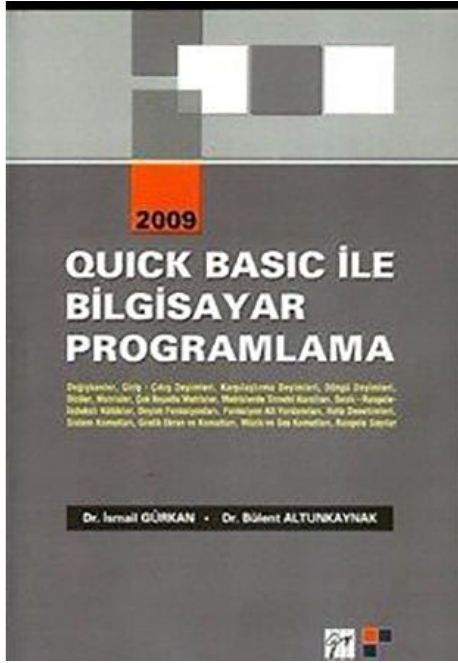

SAB104 Bilgisayar Programlama

Hafta 12 – Rasgele Erişimli Dosyaya Yazma

Prof.Dr. Fatih TANK
Ankara Üniversitesi
Uygulamalı Bilimler Fakültesi

SAB104 Bilgisayar Programlama

dersine ait sunumlar hazırlanırken ağırlıklı olarak

Quick Basic ile Bilgisayar Programlama

(Dr. İsmail Gürkan, Dr. Bülent Altunkaynak)

kitabından yararlanılmıştır

Lütfen EK1 dosyasına bakınız

Örnek problem

Bir çalışmada öğrenciler ile ilgili bilgiler OGRENCI adlı rasgele bir kütükte saklanmak ve daha sonra da işlenmek isteniyor. Kütüğün tutanak bilgileri aşağıda yer almaktadır.

Öğrenci numarası	13 karakter alfa sayısal
Öğrenci adı	10 karakter alfa sayısal
Öğrenci soy adı	10 karakter alfa sayısal
1. Vize notu	3 karakter sayısal
2. Vize notu	3 karakter sayısal
Final notu	3 karakter sayısal
Silindi-kodu	1 karakter sayısal

(Silindi kodu, kaydı silinen öğrenciler için 2, faal olanlar için 1 dir)

Aşağıda listelenen işleri gerçekleştiren QBasic programlarını kodlayınız.

- (1) OGRENCI kütüğünü yaratan ve kütüğe tutanak ekleyen.
- (2) OGRENCI kütüğünden tutanak silen.
- (3) OGRENCI kütüğünü numaraya göre sıraya dizen.
- (4) OGRENCI kütüğünü soyadına göre sıraya dizen.
- (5) OGRENCI kütüğünü listeleyen.

Problem ile ilgili programlarda, değişken adları, tampon bellek ve program değişkenleri olarak aşağıda verildiği biçimde kullanılacaktır.

Değişken adı   Programdaki biçimi   Tampon bellekteki biçimi

Öğrenci no	PRGOGNOŞ	TAMOGNOŞ
Öğrenci adı	PRGADIŞ	TAMADIŞ
Öğrenci soy adı	PRGSOYADŞ	TAMSOYADŞ
1. Vize notu	PRGVIZE1	TAMVIZE1
2. Vize notu	PRGVIZE2	TAMVIZE2
Final notu	PRGFİN	TAMFİN
Silindi-kodu	PRGSİL	TAMSİL

Çözüm-1

```
'-----  
'    Bu program rasgele OGRENCI kütüğünü yaratır  
'-----  
      TYPE OGRTUTANAK  
          OGNO AS STRING * 13  
          ADI AS STRING * 10  
          SOYAD AS STRING * 10  
          VIZE1 AS INTEGER  
          VIZE2 AS INTEGER  
          FIN AS INTEGER  
          SIL AS INTEGER  
      END TYPE  
      DIM OGRENCI AS OGRTUTANAK  
      OPEN "OGRENCI" FOR RANDOM AS #1 LEN = LEN(OGRENCI)  
      OPEN "R", #2, "TUTSAY"  
      FIELD #2, 6 AS TUTŞ  
      GET #2, 1  
      TSAY% = CVI(TUTŞ)  
      KONTROL = 1  
      WHILE KONTROL = 1  
          GOSUB ACIKLAMA.YAZ  
          GOSUB BILGI.GIR
```

```

        GOSUB VAR.KONTROL
        IF VAR = 0 THEN GOSUB TUT.YAZ
        GOSUB DEVAM.SOR
    WEND
    GOSUB KUTUK.KAPAT
    END
TUT.YAZ:
'---- TUTANAK SAYISI KÜTÜĞÜNE YAZILIYOR -----
        TSAY% = TSAY% + 1
        LSET TUT$ = MKI$(TSAY%)
        PUT #2, 1
'---- VERİ KÜTÜĞÜNE YAZILIYOR -----
        GOSUB TAMPONA.AL
        PUT #1, TSAY%, OGRENCI
RETURN
ACIKLAMA.YAZ:
    CLS
    LOCATE 8, 10: PRINT "ÖĞRENCİ BİLGİLERİ GİRİŞİ"
    LOCATE 9, 10
    PRINT "-----"
    LOCATE 10, 10: PRINT "ÖĞRENCİ NUMARASI.....>"
    LOCATE 11, 10: PRINT "AD.....>"
    LOCATE 12, 10: PRINT "SOYAD .....>"
    LOCATE 13, 10: PRINT "1. VİZE NOTU.....>"
    LOCATE 14, 10: PRINT "2. VİZE NOTU.....>"
    LOCATE 15, 10: PRINT "FİNAL NOTU.....>"
    LOCATE 10, 50: PRINT "[.....]"
    LOCATE 11, 50: PRINT "[.....]"
    LOCATE 12, 50: PRINT "[.....]"
    LOCATE 13, 50: PRINT "[...]"
    LOCATE 14, 50: PRINT "[...]"
    LOCATE 15, 50: PRINT "[...]"
RETURN
BILGI.GIR:
    LOCATE 10, 51: INPUT "", PRGOGNO$
    LOCATE 11, 51: INPUT "", PRGADI$
    LOCATE 12, 51: INPUT "", PRGSOYAD$
    LOCATE 13, 51: INPUT "", PRGVIZE1
    LOCATE 14, 51: INPUT "", PRGVIZE2
    LOCATE 15, 51: INPUT "", PRGFİN
    PRGSİL = 1
RETURN
DEVAM.SOR:
    CEVAP = 1
    WHILE CEVAP = 1
    LOCATE 20, 10
    INPUT "Başka öğrenci girişecek mi? (E/H)....>", C$
        IF C$ = "E" OR C$ = "e" THEN
            KONTROL = 1
            CEVAP = 0
        ELSE
            IF C$ = "H" OR C$ = "e" THEN
                KONTROL = 0
                CEVAP = 0
            END IF
        END IF
    WEND
RETURN
TAMPONA.AL:
        OGRENCI.OGNO = PRGOGNO$
        OGRENCI.ADI = PRGADI$
        'tutanağa alınıyor

```

```
        OGRENCI.SOYAD = PRGSOYAD$
        OGRENCI.VIZE1 = PRGVIZE1
        OGRENCI.VIZE2 = PRGVIZE2
        OGRENCI.FIN   = PRGFIN
        OGRENCI.SIL   = PRGSIL
RETURN
VAR.KONTROL:
VAR = 0
FOR I% = 1 TO TSAY%
    GET #1, I%, OGRENCI
    IF PRGOGNO$ = RTRIM$(OGRENCI.OGNO) THEN
        LOCATE 19, 10
        PRINT "Bu öğrencinin kaydı var. Tekrar girilemez"
        LOCATE 20, 10
        PRINT "Devam etmek için herhangi bir tuşa basınız"
        LOCATE 20, 75
        LOCATE 20, 76 : INPUT "", DEVAM$
        VAR = 1
        LOCATE 19, 1: PRINT SPACE$(80)
        LOCATE 20, 1: PRINT SPACE$(80)
        EXIT FOR
    ELSE
    END IF
NEXT I%
RETURN
KUTUK.KAPAT:
        CLOSE #1 , #2
RETURN
```